

اکتبر ۲۰۲۴

گزارش ماهیانه پایش و تحلیل قیمت مواد غذایی

پیام‌های کلیدی

قیمت جهانی گندم در ماه سپتامبر سال ۲۰۲۴ به دلیل نگرانی در خصوص بروز شرایط بد آب و هوایی در تعدادی از کشورهای اصلی مبادی صادراتی افزایش یافته است. قیمت جهانی ذرت به دلیل کاهش سطح آب رودخانه‌ها در کشورهای برزیل و ایالات متحده آمریکا که منجر به ایجاد اختلال در حمل و نقل محصول شده، افزایش یافته است. در مقابل قیمت صادراتی برنج واریته ایندیکا به دلیل روند کند مبادلات به طور کلی کاهش یافته است. قیمت جهانی دانه‌های روغنی و کنجاله آن‌ها نیز در ماه سپتامبر کاهش یافته اما از سوی دیگر قیمت روغن نباتی شاهد تداوم روند افزایشی بوده است.

هشدار در خصوص قیمت‌های داخلی

بررسی آخرین داده‌های در دسترس قیمت داخلی مواد غذایی اساسی توسط فائو نشان از کاهش قیمت این محصولات در آمریکای مرکزی، شرق آفریقا و آسیای جنوب شرقی در ماه‌های آگوست و سپتامبر سال ۲۰۲۴ نسبت به مدت مشابه سال گذشته دارد. هرچند تداوم شوک‌های چندگانه شامل شرایط آب و هوایی نامساعد و بروز تعارضات و شرایط نامساعد اقتصاد کلان باعث شده است که قیمت مواد غذایی اساسی در مقیاس سالیانه در اکثر مناطق جنوب و غرب آفریقا و همچنین آرژانتین، هائیتی، میانمار، سودان و سودان جنوبی در سطحی بالاتر از سال گذشته باشد.

آدرس: اتاق بازرگانی ایران، طبقه سوم ساختمان جدید، گروه اقتصاد کشاورزی مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب.

مترجم: محمد مهدی فارسی علی آبادی

تلفن: ۴۳ و ۸۵۷۳۲۸۵۵-۰۲۱ دورنگار: ۸۸۸۲۵۱۱۱ آدرس سایت: <http://awnrc.com>

افزایش قیمت گندم و ذرت و کاهش قیمت برنج در ماه سپتامبر ۲۰۲۴ (۱۱ شهریور تا ۹ مهر)

میانگین شاخص قیمت برنج فائو (۱۰۰=۲۰۱۴/۱۶) در ماه سپتامبر ۲۰۲۴ به ۱۳۳٫۱ واحد رسیده که نسبت به ماه آگوست ۰٫۷ درصد کاهش یافته است. روند مبادله برنج واریته ایندیکا در بازارهای آسیایی در ماه سپتامبر تقریباً ثابت مانده و به طور کلی افزایش تقاضا در بازار، محدود به واردات اندک کشور اندونزی بوده است. در کشورهای تایلند و ویتنام، روند کند مبادلات تجاری باعث کاهش قیمت صادراتی شده و تا حدودی اثر افزایشی کاهش ارزش پول ملی این کشورها در مقابل دلار آمریکا را خنثی نموده است. از سوی دیگر تداوم برداشت محصول در کشورهای پاکستان و ویتنام منجر به بروز روند کاهش قیمت شده است. در ایالات متحده آمریکا قیمت برنج برای سومین ماه متوالی ۲٫۴ درصد کاهش یافته که این مساله ناشی از تداوم روند رو به پیشرفت برداشت محصول در این کشور است.

در ماه سپتامبر ۲۰۲۴، شاخص قیمت دانه و فرآورده‌های روغنی که از جمله اجزای مختلف دانه‌های روغنی هستند روندی غیر مشابه را به ثبت رسانده‌اند. شاخص قیمت دانه‌های روغنی و کنجاله آن در مقیاس ماهیانه نسبت به مدت مشابه سال گذشته در سطح پایین‌تری قرار دارد و به ترتیب به میزان ۳٫۶ و ۱٫۵ درصد کاهش یافته است. در مقابل شاخص قیمت روغن نباتی از ماه ژوئن روندی افزایشی را آغاز نموده و ۶٫۲ درصد افزایش یافته است و در ماه آگوست بیشترین میزان خود را از ابتدای سال ۲۰۲۳ به ثبت رسانده است. افزایش شاخص قیمت دانه‌های روغنی ناشی از افزایش قیمت دانه سویا، کلزا و آفتابگردان است. پس از کاهش قیمت برای سه ماه

قیمت جهانی گندم صادراتی در ماه سپتامبر سال ۲۰۲۴ به دلیل نگرانی از بروز شرایط نامساعد آب و هوایی در برخی از کشورهای صادرکننده افزایش یافته است. بروز شرایط آب و هوایی بسیار مرطوب در کانادا و کشورهای اتحادیه اروپا که منجر به بروز تاخیر در برداشت محصول در کشور کانادا شده و از سوی دیگر تولید کشورهای اتحادیه اروپا را نسبت به مقادیر پیش‌بینی شده به طور محسوسی کاهش داده است؛ در نتیجه قیمت گندم این دو منطقه در مقیاس ماهیانه در حدود پنج درصد افزایش یافته است. در حالی که بروز گرمای خارج از فصل در ایالات متحده آمریکا قیمت پایه گندم این کشور را ۸ درصد افزایش داده است. عرضه گندم منطقه دریای سیاه نیز با قیمت رقابتی مانع از افزایش بیشتر قیمت این محصول در بازار جهانی شده است. همچنین کاهش ۱۲ درصدی قیمت در آرژانتین و استرالیا به تعدیل کردن روند افزایشی قیمت جهانی کمک نموده است.

قیمت جهانی ذرت نیز در مقیاس ماهیانه افزایش یافته است. کاهش سطح آب رودخانه می‌سی‌سی‌پی در منطقه بندر گلف باعث افزایش هزینه حمل و نقل محصول شده و قیمت پایه ذرت در ایالات متحده آمریکا شاهد افزایش سریع و ۱۰ درصدی قیمت بوده که منجر به افزایش قیمت جهانی این محصول شده است. به طور مشابه افزایش شدید ۶ درصدی قیمت ذرت در برزیل ناشی از کاهش سطح رودخانه مادیرا و همچنین افزایش قابل توجه تقاضای داخلی برای این محصول بوده است. قیمت ذرت در آرژانتین نیز به دلیل سرعت بسیار زیاد تجارت محصول ۴ درصد افزایش یافته است.

دانه‌های روغنی است در خصوص کنجاله کلزا و آفتابگردان، افزایش قیمت ناشی از کاهش عرضه محصول در کشورهای عضو اتحادیه اروپا در ماه‌های اخیر و همچنین افزایش قابل توجه تعرفه واردات محصول از کشورهای بلاروس و روسیه از ماه جولای ۲۰۲۴ بوده است.

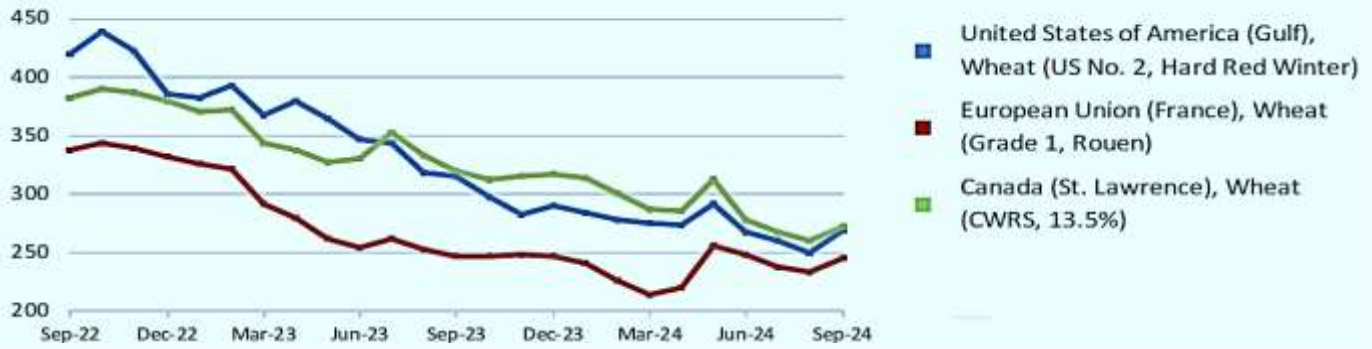
در خصوص روغن نباتی، تداوم روند افزایش قیمت ناشی از روند افزایشی روغن نخل، کلزا، سویا، و آفتابگردان است. قیمت جهانی روغن پالم در ماه سپتامبر به طور کلی به دلیل تولید کمتر از سطح مورد انتظار، و همزمانی آن با کاهش مورد انتظار تولید فصلی در کشورهای عمده تولید کننده جنوب شرق آسیا برای چهارمین ماه پیاپی افزایش یافته است. این مساله با وجود افزایش تعرفه واردات در نظر گرفته شده توسط هندوستان که بزرگترین وارد کننده روغن نباتی در سطح جهان بوده و در راستای حمایت از قیمت داخلی قبل از فصل برداشت محصول به وقوع پیوسته است. به طور همزمان، قیمت جهانی روغن سویا به دلیل کمتر بودن میزان روغن‌گیری در ایالات متحده آمریکا نسبت به میزان مورد انتظار افزایش یافته است. قیمت روغن آفتابگردان و کلزا به دلیل چشم‌انداز عرضه محدود محصول و کاهش تولید دانه‌های روغنی در فصل کشت ۲۰۲۴/۲۵ مقدار اندکی افزایش یافته است.

متوالی، قیمت سویا در ماه سپتامبر تا حدودی افزایش یافته است. در سمت عرضه، در منطقه ماتو گراسو که بزرگترین منطقه تولید سویا در برزیل به حساب می‌آید و فرایند کشت در آن به تازگی آغاز شده؛ خشکی و گرمای بیش از حد منجر به ایجاد تاخیر در کشت محصول شده و نگرانی‌هایی را در خصوص میزان تولید ایجاد نموده است. از منظر تقاضا، قیمت سویا به واسطه افزایش واردات در سطح جهان به ویژه توسط چین، که در گزارش فروش هفتگی ایالات متحده نیز قابل مشاهده است، افزایش یافته است. هرچند قیمت سویا نسبت به سال گذشته در سطحی پایین‌تر قرار دارد که این مساله به طور عمده ناشی از چشم‌انداز دستیابی به رکورد تولید در فصل کشت سال ۲۰۲۴/۲۵ است. در خصوص محصول کلزا، قیمت جهانی در ماه‌های اخیر شاهد نوساناتی بوده اما روند قیمتی به طور کلی رو به افزایش بوده که این مساله ناشی از کاهش بیشتر چشم‌انداز تولید در سطح جهان به ویژه در کانادا و اتحادیه اروپا بوده است. اعلام کشور چین در خصوص آغاز تحقیقات ضد دامپینگ در خصوص کلزای وارداتی از کشور کانادا منجر به تغییر انتظارات شده و بر افزایش قیمت جهانی این محصول اثر گذاشته است. به طور مشابه تولید کمتر از انتظار دانه آفتابگردان در منطقه دریای سیاه در کنار تاخیر در کشت محصول در کشور آرژانتین به واسطه شرایط آب و هوایی خشک و نامساعد قیمت جهانی این محصول را ۴ درصد افزایش داده است.

در خصوص کنجاله دانه‌های روغنی، افزایش شاخص قیمت منعکس کننده قیمت بیشتر کنجاله سویا، کلزا و آفتابگردان است. در حالی که قیمت این محصولات مشتق شده تحت تاثیر اثرات سرریز از بازار

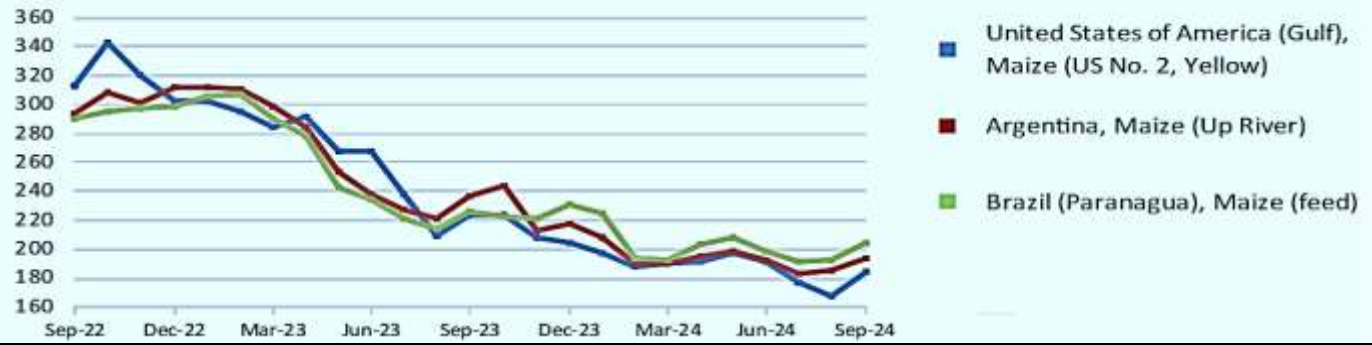

United States dollar per tonne

درصد تغییرات			آخرین قیمت گندم (سپتامبر ۲۰۲۴)	منطقه
سالانه	سه ماهه	یک ماهه	دلار/تن	
-۱۴,۵	۰,۹	۸,۱	۲۶۹,۶	ایالات متحده آمریکا
-۰,۸	-۱,۱	۵,۱	۲۴۵,۲۹	اتحادیه اروپا
-۱۵	-۲,۵	۴,۵	۲۷۱,۶۷	کانادا

United States dollar per tonne

درصد تغییرات			آخرین قیمت ذرت (سپتامبر ۲۰۲۴)	منطقه
سالانه	سه ماهه	یک ماهه	دلار/تن	
-۱۷,۹	-۳,۷	۹,۵	۱۸۳,۹۵	ایالات متحده آمریکا
-۱۸,۴	۰,۴	۴,۴	۱۹۳,۲۵	آرژانتین
-۹,۶	۳	۵,۹	۲۰۴	برزیل

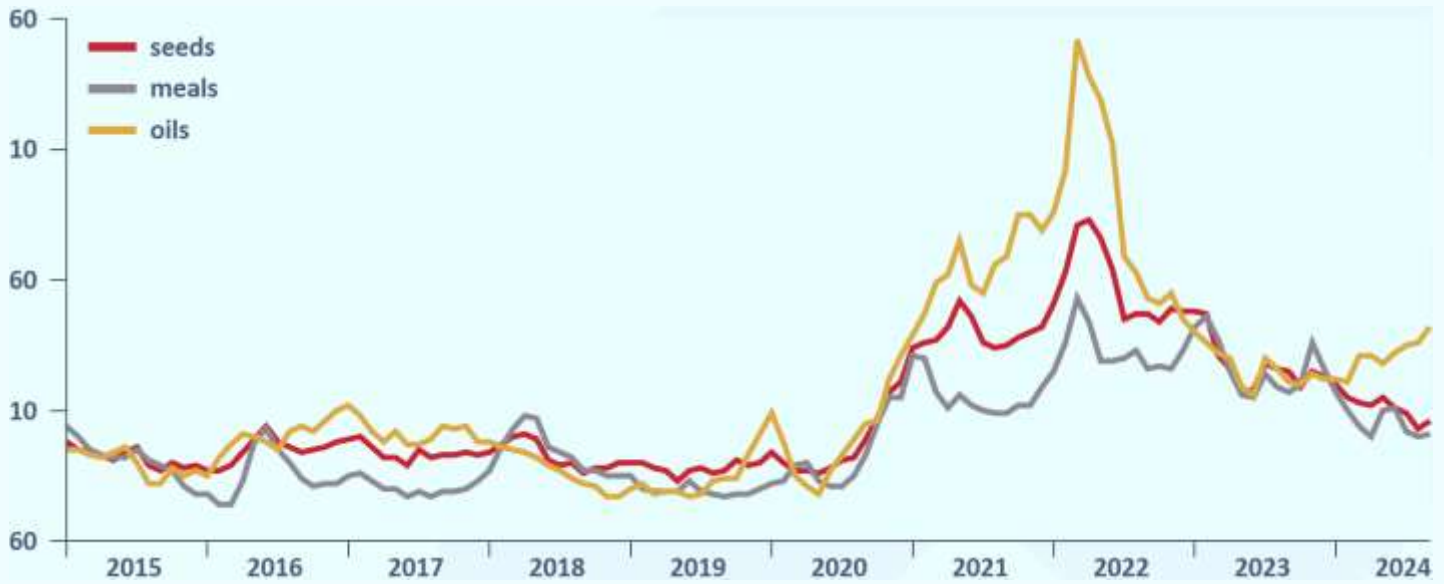
United States dollar per tonne

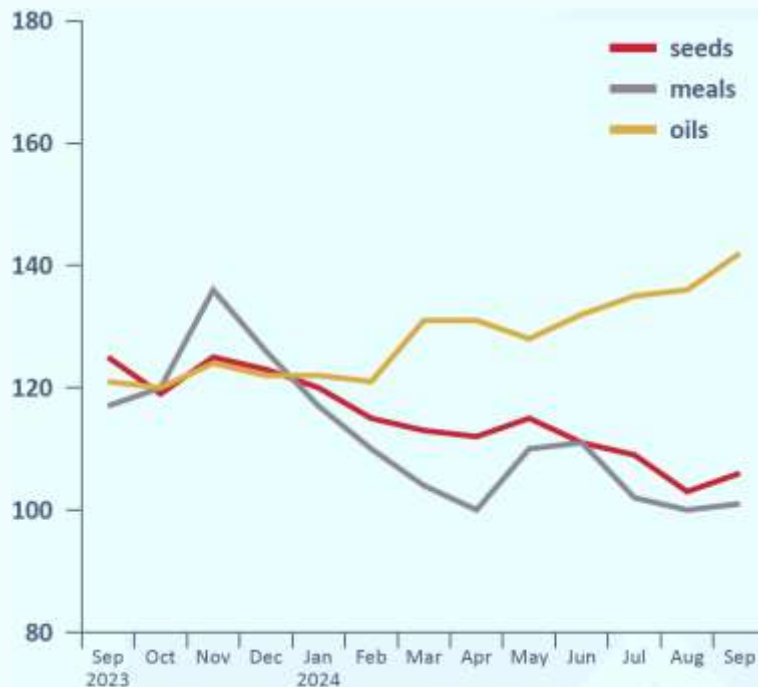
درصد تغییرات			آخرین قیمت برنج (سپتامبر ۲۰۲۴)	منطقه
سالانه	سه ماهه	یک ماهه	دلار/تن	
-۱۲,۹	-۳,۸	-۱,۰	۵۱۱,۵	ویتنام
-۷,۰	-۶,۲	-۱,۹	۵۰۰	پاکستان
-۶,۰	-۷,۸	-۱,۳	۵۹۵,۷۵	تایلند
۲,۹	-۴,۹	-۳,۱	۷۴۶,۷۵	ایالات متحده آمریکا

شاخص قیمت دانه‌های روغنی، کنجاله و روغن نباتی
شاخص بلندمدت

شاخص ماهانه

درصد تغییرات			آخرین شاخص قیمت (سپتامبر ۲۰۲۴)		محصول
سالانه	سه‌ماهه	یک‌ماهه	درصد		
-۱۵,۲	-۴,۵	۲,۹۱	۱۰۶		دانه روغنی
-۱۳,۷	-۹	۱	۱۰۱		کنجاله
۱۷,۳۵	۷,۵۷	۴,۴۱	۱۴۲		روغن نباتی